

PARAPSYKOLOGISKA

Notiser och Nyheter

från Sällskapet för Parapsykologisk Forskning (SPF)

Nr 33

September 2006

Parapsychological Association (PA) convention in Sweden

August 4th – 6th 2006 at Hasselbacken, Stockholm, Sweden

Kan man skapa tankespår till föremål? - Praktiska övningar

SPF ordnar utflykt kring psi-spåret och slagruta med Jens Tellefsen (läs mer sid 8)

Lördag 23 september 2006 kl 10.00

Samling kl 10.00 i Hagaparken, (P-plats norra infarten)
Avgift 50:-. **Medtag gärna fika**

Rapport och diskussion om PA-konferensen och vår egen för-konferens

Torsdagen 5 oktober 2006 kl 19.00:

Plats: Kunskapsnätet, S:t Göransgatan 66, 1 tr.
Entré: 100:-. Medlemmar 50:-. Paus för kaffe.

Kan förmågor överföras vid transplantation av organ?

Föredrag och illustration med video, Göran
Brusewitz och Jan Fjellander

Torsdag 26 oktober 2006 kl 19.00

Plats: Kunskapsnätet, S:t Göransgatan 66, 1 tr.
Entré: 100:-. Medlemmar 50:-. Paus för kaffe.

Möten med 'utomjordingar' - finns förklaringen hos människan själv?

SPF ordnar föredrag med Clas Svahn,
ordförande i UFO-Sverige

Torsdag 30 november 2006 kl 19.00

Plats: Kunskapsnätet, S:t Göransgatan 66, 1 tr.
Entré: 100:-. Medlemmar 50:-. Paus för kaffe.

Om herrgårdsspöken mm

JBM ordnar föredrag med Peter Ullgren,
Lunds Universitet

Torsdag 7 december 2006 kl 19.00

Plats: Kunskapsnätet, S:t Göransgatan 66, 1 tr.
Entré: 200:-. Medlemmar 100:-. Paus för kaffe.

UR INNEHÅLLET

- Hittas föremål och ev människor med psi-spåret? 4
- Mycket lyckade parapsykologi-konferenser 9
- En skeptiker kommenterar vår för-konferens 12
- Nobelpristagare om den framtida fysiken 13
- Känslan av att vara iakttagen 15

Ordförande har ordet:

Om höstens föredrag

Utflykt kring psi-spåret 23 september

Vi planerar en utflykt med psi-spåret och slagruta 3-e lördagen i september. Blir det dåligt väder satsar vi på lördagen 2 veckor senare. Samling kl 10.00 i Hagaparken, P-platsen vid den norra infarten. För mer info, se separat ruta på sidan 8. Men, jag vill gärna **veta på förhand vem som ska komma** och som vill ha materialet (upptryckta artiklar om fenomenet), så, ber Jens mejla mig (jate@kth.se) alt ring på min telefon (08-748 80 60) och tala om detta! Det kostar 50 kr att delta. Har ni inte betalt i förväg kan ni betala på plats.

Torsdagen den 5 oktober blir det en **avrapportering** och olika intryck av **de två konferenserna** i början av augusti, vår egen för-konferens den 3 augusti och PA-konferensen den 4-6/8.

Den 26 oktober planerar vi föredrag och video om **Kan minnen föras över vid transplantation?** I våras hade vi ett föredrag med ett inslag om "minnen som dyker upp efter transplantation", alltså att mottagaren av organ efter organdonationen visar upp helt nya förmågor, som donatorn hade. Vi planerar illustrera med video och DVD med bl a forskaren *Gary Schwartz*. Vi säljer också denna kväll, liksom alla kvällar, hans bok *Kontakt med andra sidan?* extra billigt, 100 kr.

Den 30/11 fortsätter *Clas Svahn*, ordförande i UFO-Sverige och journalist på DN med ett föredrag **Möten med 'utomjordingar' - finns förklaringen hos människan själv?** Det kan bli en nog så spännande och provocerande kväll, med oanade idéer och kanske olika slag av beröringspunkter mellan UFO och parapsykologi. Clas Svahn intervjuar i UFO-Aktuellt nr 2/2006 på 5 sidor Martin Johnson, tidigare professor i parapsykologi i Holland, nu emeritus i Lund. Han berättar om Rhine, Olof Jönsson, skedböjning, helande och sina kommande memoarer.

Höstens sista föredrag blir **den 7 december** med *Peter Ullgren* från Lunds Universitet som håller föredrag om bla **herrgårdsspöken**.

Om detta nyhetsbrev

Numret inleds med *en presentation av psi-spåret*, en artikel "spårets" upptäckare Göte Andersson

hade i Sökaren förra året. Artikeln passar bra inför den utflykt vi gör den 23 september kring just psi-spåret och slagruta. Göte påpekar på slutet att slagrutan som är det instrument som använts för att detektera psi-spåret, är kontroversiellt, vilket förstås bidrar till svårigheten att få psi-spåret undersökt. Om det gick att detektera psi-spåret med något annat känsligt instrument skulle det vara ett stort steg framåt. Eller att någon intresserad skeptiker var med på plats och i förväg "godkände" uppläggning, metodik, plats mm, för till syvende och sist handlar det också om bedömning av den geografiska platsen, hur växtligheten ser ut, risk för "sensory cues" i gräs mm.

Vill någon ha bidrag för att täcka kostnader för att göra en vetenskaplig upprepning och kontroll av Götes försök kan ansökningar göras till stiftelsen JBM.

Efter de mycket *lyckade konferenserna* vi ordnade i början av augusti var det självklart att skriva ett referat av dem för att visa att Stockholm och Sverige nu finns på parapsykologins karta. Nyhetsbrevet fortsätter med detta referat, av mig, illustrerat med några foton av Jan Fjellander. *Mitt referat kompletteras* av några reflektioner av Jesper Jerkert (JJ), *ordförande i Vetenskap och Folkbildning*. Vi uppskattar verkligen att han deltog i vår för-konferens så han vet vilken forskning vi vill lyfta fram (och även delger sina skeptiska kolleger i VoF och hoppas också att deras fortsatta behandling av parapsykologin påverkas av Jespers intryck) och också att han vill delge oss sina reflektioner av för-konferensen. Han har flera kommentarer som är mycket nyttiga för oss psi-företrädare att ta del av (jag undviker avsiktligt uttrycket "troende", det stämmer inte alls på oss, det är ingen "tro". JJ använder uttrycket psi-vänner, det är aningen bättre, men också det är fel.). Jag noterar också att JJ är överraskad över den stora förekomsten av anekdoter på denna för-konferens, det kan vara något vi kan återkomma till, men vi valde avsiktligt att inleda med två inlägg baserade på hård data, Jessica Utts och Daryl Bem. Att ha ännu mer inslag av "tung vetenskap" passade inte riktigt på denna öppna för-konferens. JJ menar att det är ett logiskt misstag av Radin att anse det som självklart att lokalitet självklart är borta även från den framtida fysiken. Det finns inte i kvantfysiken till skill-

Nyhetsbrevet i övrigt

nad mot den klassiska fysiken, och finns inte lokalitetsprincipen, så öppnar det möjligheten för psi-fenomen. Jag kompletterar med några kommentarer från några ledande forskare av detta logiska misstag, kommentarer från Jan Dalkvist (fysikern Nick Herbert), Adrian Parker och nobelpristagaren Brian Josephson (ja!), nu verksam i Cambridge, som vi har en viss kontakt med. Dessutom bemöter Radin och Utts JJs kritiska kommentarer. Och jag avslutar med några kommentarer. Kanske kan dessa bemötanden ge ett litet underlag till debatt?

Jag får också anledning nämna att *Psykolog-tidningen* utkom med ett nummer, nr 9/2006 med **en stor intervju med Etzel Cardena**. Numret kom ut strax före våra konferenser. Intervjun är ett porträtt av Cardena och en beskrivning av professuren. Man kommer inte ifrån att intervjuaren avstått från att närmare beröra oklarheterna i tillsättningen (eller har hon fått direktiv om detta?). De två svenska sakkunniga samt undertecknad fick ge kortfattade svar till varför tillsättningen varit så omdebatterad. Frågan är om de inte borde vara intresserade av att också kartlägga även tillsättningen och om den kan anses acceptabel att ske på ett svenskt demokratiskt universitet?

Som framgår av reportaget från våra konferenser var det inte många media som uppmärksammade dem. Indirekt vill jag dock nu berömma *Svenska Dagbladet* som just nu har **en serie om forskningen kring medvetandet**. Läs mer i ruta på sidan 17.

Rupert Sheldrakes idéer om morfogenetiska fält och hans experiment kring "känslan av att vara iakttagen" fick en **specialgranskning** nyligen i ett nummer av JCS (*Journal of Consciousness Studies*). Många forskare bidrog med sina åsikter. Denna granskning är så givande, varje enskilda aspekt, nästan varje ord i hans definition granskas, att vi publicerar Daryl Bems recension av numret. Bem är erkänd forskare (socialpsykolog, numera också parapsykolog och en av de medverkande på vår för-konferens 3 augusti) så hans erkännande att fenomenet förefaller vara väl konstaterat, är värt att uppmärksammas. Han påpekar dock också att teorierna och modellen av ett morfogenetiskt fält som förklaring inte tillnärmelsevis är lika klar.

Jag har sedan, som vanligt, kortfattat sammanställt innehållet i tidskrifter vi fått och som går på cirkulation, bl a om **doktorsav-**

handlingar om subtil energi som finns på Internet.

Rapporter om "apparitions" efterlyses

av AnneKatrin Puhle, för sin forskning Apparitions of deceased persons experienced by their beloved ones wanted.

Reports of the "return" of dead people – in the form of apparitions – are worldwide quite common throughout time. Of particular interest are the apparitions of a beloved person, for example a partner, near relative or dead friend. Studies about this experience occurring amongst elderly couples who suffer from the loss of the husband or wife, have confirmed these reports from folklore. Now we want to see in a new study (supported by a University of Cambridge fund) if this is valid also for the younger population up to 60 years. It would contribute to knowledge if such reports could be sent to us of such experiences:

Adrian Parker, Dr. phil. (University of Gothenburg),
Annekatrin Puhle, Dr. phil.

Adrian.Parker@psy.gu.se , AnnekatrinPuhle@web.de

Eller sänd till redaktionen för detta nyhetsbrev.

JBMs utlysning av anslag

Som framgår av bilaga till detta nyhetsbrev utlyser stiftelsen JBM åter anslag till forskning i parapsykologi.

Föredragen från för-konferensen

Som framgått av tidigare nyhetsbrev har vi förberett oss för att kunna tillhandahålla kopior av föredrag vi ordnat de senaste åren. Vi startar nu detta projekt genom att göra det möjligt för er att beställa kopior, på DVD, av dessa föredrag, se separat ruta på sid 11 i detta nyhetsbrev.

Skriva om nyhetsbrevet på *tidskrift.nu*

Skicka info om föredrag till bl a *På Stan/DN*

Louise Ramsby skrev tidigare om vårt nyhetsbrev på denna webbsida för kulturtidskrifter. Nu när hon blivit kassör hinner hon inte med detta, så vi behöver någon ny som kan åta sig detta enkla jobb, att göras när ett nyhetsbrev blivit klart, ett ganska enkelt jobb.

Genom denna webbsida får många kulturin-

Nya experiment med psi-spåret

Av Göte Andersson, psi-spårets upptäckare

Föreliggande artikel får ses som en fortsättning av den jag publicerade i Sökaren nr 3, 2004. Mitt inlägg då var delvis ett bemötande av den kritik Jesper Jerkert riktat mot experimenten med psi-spåret som jag utförde tillsammans med Jens Tellefsen och Nils-Olof Jacobson samt

mina slagrutevänner. Jerkert är skeptiker och numer ordförande i föreningen Vetenskap och Folkbildning. Han menar att det ur vetenskaplig synpunkt inte finns anledning att ta psi-spåret på allvar.

Den främsta anledningen till att han negligerar undersökningarna är att utläggningen av objekten inte har skett med en speciell slumpmetod. I min tidigare artikel redovisade jag ju försök med utkast av objekt med en s.k. ²lerduvekastare², vilket får räknas som en slumpmetod, trots allt. Jag skall inte här ge någon redogörelse för den metoden, eftersom jag tog med den i tidigare artikel. Försöken lyckades och objekten hittades med hjälp av psi-spåret, spikrakt på, trots att det gräsbevuxna fältet var 70 x 100 m.

Under den sommar som varit har jag tillsammans med mina medhjälpare gjort dubbelblinda experiment enligt en slumpmetod som borde accepteras som vetenskapligt godtagbar. En gräskant på 25 meter lång har utvalts till område att gömma mina solglasögon på. Med hjälp av psi-spåret skulle de sedan letas upp. En assistent, gömmaren, får uppgiften att gömma objektet.

Gömstället väljs med hjälp av en enkel lottmetod, och antalet lotter är 25. Om lottens nummer t.ex. är 5, så går gömmaren 5 steg från ena änden av sträckan och gömmer solglasögonen där i den täta gräskanten. Under tiden befinner sig sändare

och slagrutedetektor utom hör- och synhåll från gömmaren så att inga sinnesförmimmelser av dennes aktivitet kan fås.

När så solglasögonen är väl gömda, signalerar gömmaren att hans uppgift är klar och avlägsnar sig från platsen så att inga omedvetna kroppssignaler kan leda de experimenterande.

Någon med sinne för petitesseer kanske kritiserar detta med att räkna steg där objektet skall gömmas och att det istället borde markeras med lappar på marken eller käppar som visar var de 25 möjliga målplatserna är. Anledningen till att jag inte vill placera ut sådana markeringar är att sändare såväl som slagruteperson blir distraherade av sådana på ett negativt sätt. Det kan då också hända att det bildas sidospår som går till själva markeringarna och inte till själva det gömda objektet, vilket måste undvikas. Ur rent statistisk synpunkt kan det inte vara fel att använda stegmetoden.

En säker slagruteman, Karl-Ejnar Jansson, var med i försöken liksom Alexander Hebbe som medverkade som gömmare. Jag själv fick fungera som sändare. Karl-Ejnar har den egenskapen att han detekterar ett ganska smalt psi-spår, vilket är en fördel när de olika möjliga målplatserna ligger rätt så nära varandra, i praktiken ett steg från varandra. Andra slagrutekänsliga brukar få bredare spår. Som läsaren förstår så ligger de möjliga gömställena nära varandra och då måste psi-spåret detekteras så spikrakt på det gömda objektet som möjligt, om försöket skall räknas som lyckat. En större sträcka med större avstånd mellan de tänkbara gömställena hade givetvis varit möjligt men var inte nödvändigt då Karl-Ejnar kan precisera spåret bra.

Längre sträckor hade också gjort att försöken tagit mera tid i anspråk. Mera omfattande försök

gör också att slagrutepersonen blir ansträngd, speciellt i handlederna. De 15 försöken som jag gjorde tillsammans med Karl-Ejnar förlades till tre olika tillfällen, alltså bara fem försök vid varje tillfälle. Det vore ju föga rationellt att utföra en massa experiment vid ett och samma tillfälle och trötta ut den som hanterar slagrutan då det är, som tidigare nämnts, en stor anspänning hos denne, med sämre resultat som trolig följd. Ur vetenskaplig synpunkt kan det inte vara fel att sprida ut försöken på detta sätt.

Slagrutan kan inte bara användas till att finna vatten utan även föremål, människor och djur. Det gäller bara att en "sändare" kan göra sig en tydlig bild av det sökta föremålet. Då bildas ett tankespår från sändaren till föremålet, och spåret kan förnimmas med hjälp av slagruta.

Den 19 juni, 2005 gjordes följande experiment:

Försök 1. Karl-Ejnar och jag avlägsnar oss utom syn- och hörhåll från experimentplatsen där Alexander gömmer mina solglasögon enligt lottmetoden. Han ger signal så att Karl-Ejnar och jag kan utföra vår uppgift. Alexander går sedan avsides så att han inte omedvetet påverkar oss på något sätt. Sändarplatsen är förlagd 15 meter framför gräskanten, varifrån jag sänder, dvs. visualiserar mina solglasögon. Karl-Ejnar går sedan runt mig i en halvcirkel med sin slagruta och får utslag som indikerar riktning till en bestämd plats. Han detekterar vinkelrätt mot den uttagna riktningen på ett flertal ställen och kommer längst ut till vänster av sträckan och hittar objektet som var väl gömt i det frodiga gräset, spikrakt på. Lottens nr var 25.

Försök 2. Samma procedur upprepas med gömmande, sändning och detekterande. Karl-Ejnar avancerar mot gräskanten och glasögonen hittas trots att de var väl gömda. Lottens nr var 3, dvs. 3 steg från högra änden av sträckan.

Försök 3. Jag sänder och Karl-Ejnar detekterar. Glasögonen hittas inte. De låg tre meter från den plats han fått utslag till. Fel.

Försök 4. Sändning och detektering. Psi-spåret går till en viss plats där objektet hittas, rakt på. Lottens nr var 23.

Karl-Ejnar klagade över ansträngda handleder, så vi tog en paus.

Försök 5. Samma betingelser som vid föregående experiment. Jag sänder och därefter slagrutegång. Även nu gick spåret spikrakt på solglasögonen.

Därmed avslutades experimenten för den gången. Av fem försök blev fyra helt korrekta och glasögonen hittades. Det glädjande var att Karl-Ejnar lyckades detektera rakt på objektet i de lyckade fallen.

Den 3 juli 2005.

Ytterligare 5 försök gjordes hemma hos Karl-Ejnar, och Alexander var med som gömmare igen. Av utrymmesskäl begränsar jag mig till att helt kort redovisa resultatet, eftersom försöken skedde under exakt samma betingelser som den 19 juni.

Försök 1. Spikrakt på solglasögonen.

Försök 2. Rätt på.

Försök 3. Rakt på igen.

Försök 4. Fel.

Försök 5. Fel.

Resultatet denna gång blev således tre rätt av fem möjliga.

Den 10 juli 2005.

Sändare är jag som vanligt, gömmare Alexander och slagruteman Karl-Ejnar.

Försök 1. Solglasögon hittas. Rakt på.

Försök 2. Rätt.

Försök 3. Spikrakt på.

Försök 4. Fel.

Försök 5. Korrekt, rakt på.

Av sammanlagt 15 försök lyckades vi helt klart att finna objektet i 11 försök. Tack vare att Karl-Ejnar får ett ganska smalt spår så var det möjligt att detektera det rakt på objektet. I sammanhanget är det kanske på sin plats med ett förtydligande. Vid dessa försök där objektet varje gång flyttas till ny plats, beroende på lottens nummer så följer psi-spåret med till den nya platsen. Men det finns fortfarande s. a. s. förankrat vid själva sändarplatsen. Detta är ju mycket märkligt, men erfara ►

renheten har visat att så är fallet. Om föregående spår skulle ligga kvar, så skulle experimentplatsen snart bli s.a.s. impregnerad av dem och vidare test mycket vanskliga att genomföra. Så blir ju fallet om man sänder på ett fast objekt exempelvis ett träd. Då ligger spåret kvar en viss tid innan det tonar bort. Då får man byta till nytt område om detekteringarna skall bli meningsfulla. Detta att psi-spåret finns kvar en viss tid efter att sändningen avslutats och att det följer med målobjektet om detta flyttas skiljer det radikalt från kända former av strålning eller fält.

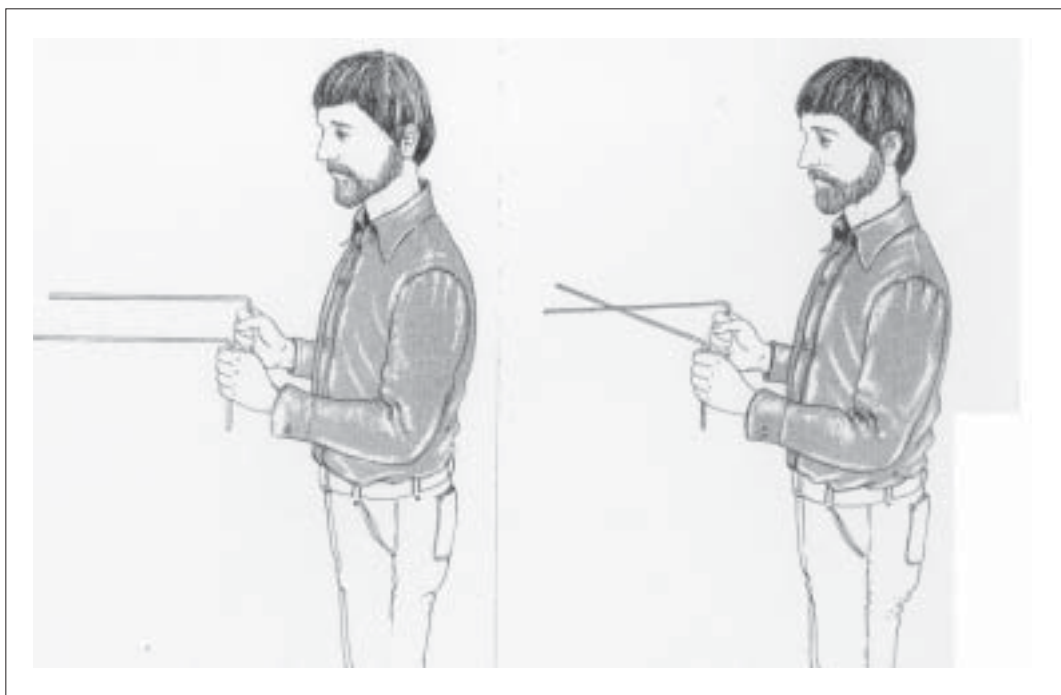
Den 19 juli i år besökte jag Jens Tellefsen och hans fru Kristina i Dalarna, där de har sitt sommarviste, en gammal fäbod. En fridfull plats nära vilda blommor, fågelsång, djupa skogar och blånande berg. Efter ett par dagar, när jag skulle göra resan hem igen, fick Jens ingivelsen att vi skulle göra några försök med psi-spåret, vilket jag givetvis samtyckte till. Kristina som är duktig på att hantera pekare, en variant av slagruta, skulle

har inte kunnat få ledtrådar av gömmarens aktivitet. En detalj kan vara viktig att redogöra för, det skall vara helt uteslutet att kunna se spår på marken efter hur gömmaren gått. Vid varje försök får han gå hela gräskantens sträcka oavsett var objektet gömts.

Sannolikheten att av ren slump hitta solglasögonen är 1:25, d.v.s. om man gör ett stort antal försök ligger medelvärdet på ett rätt på 25 försök. Vi gjorde 18 försök, och det blev 14 rätt. Om försöken gällt endast två alternativ av typen antingen eller, så är 18 försök på tok för få för att visa signifikans, men i våra försök fanns ju inte mindre än 25 alternativa tänkbara gömställen att välja bland, och det är en annan sak. Försöken räcker till för att visa att resultaten ligger skyhögt över slumpresultat.

Att söka gömd person med tankespåret

Så vill jag nämna andra experiment med psi-spåret vilka gjordes på en plats belägen ett par mil från

också medverka. Vi använde samma lotter, och när Jens dragit en lott gömde han objektet, efter att ha tagit det antal steg som lotten anvisat. Vi hann med tre försök innan jag reste iväg och alla tre var helt korrekta, psi-spåret var rakt på solglasögonen som var väl gömda vid gräskanten. Av sammanlagt 18 försök blev 14 helt korrekta. Då har både lyckade och misslyckade försök redovisats: inget har stoppats undan i byrålådan. Försöken har varit dubbelblinda och de aktiva, sändare och slagruteperson,

mitt hem. Som medhjälpare hade jag en slagruteman Dan Gustafsson samt hans svägerska Britt-Marie. Experimentområdet varförslagt till en stor fotbollsplan, omgiven av tät skog, och det var meningen att Britt-Marie skulle gömma sig i skogen där. Planens storlek var c:a 110 x 65 m och den var bra att göra experiment på, eftersom det var jämnt och fint att gå för Dan när han gick med slagrutan. Dessutom var det lätt att få längre siktsträckor som kunde markeras där utslagen gav sig till känna. Jag

beslöt mig för att använda slumpmetod även vid detta tillfälle. Eftersom planen är stor, var det givetvis svårt att räkna steg och det skulle dra ut på tiden innan gömmandet var klart. Istället användes 4 lotter: syd, nord, väst och öst. Om Britt-Marie t. ex. drog sydlotten, så gömde hon sig i skogen söder om planen, men där fick hon gömma sig spontant, var hon ville. Givetvis krävs mera än att de experimenterande bara tar ut rätt skogsparti, sannolikheten är ju då bara 1:4 och det är inte mycket. Det krävs naturligtvis att den gömda personen hittas exakt vid gömstället och det är ju mera krävande.

Så kunde försöken börja: Dan och jag för iväg med bilen så att vi inte kunde få ledtrådar var Britt-Marie gömde sig. Efter avtalad tid var vi tillbaka till planen där en lämplig sändarplats letades upp. Jag visualiserade Britt-Marie för mitt inre öga en kort stund, varefter Dan gick i cirkel runt mig med slagrutan. Han fick utslag mot en bestämd riktning och satte pinnar ned i marken allteftersom utslagen blev till. Dan avancerade mot skogsområdet öster om planen och jag följde efter. 85 meter in i den täta skogen hittades Britt-Marie och psi-spåret detekterades rakt på henne. Ett nytt försök gjordes: Samma biltur och samma procedur med sändning från min sida och slagrutegång av Dan. Han fick kontakt omgående med psi-spåret och fick en bestämd kurs in i södra skogspartiet bakom planen. Det var sedan lätt att konstatera att även detta andra försök var lyckat, spåret gick praktiskt taget rakt på Britt-Marie. Det säger sig självt att det är svårt att gå med slagrutan i mycket tät terräng och det hela var ansträngande och drog ut på tiden. Det var heller inte så svårt att efterrekonstruera kursen från sändarplats till gömstället, vilket var praktiskt möjligt. Ett tredje och avslutande försök gjordes med obligatorisk biltur, sändning från min sida och detektering av Dan. Han tog ut en ny riktning mot skogen väster om planen och avancerade in i den. Det visade sig snart att det var ett misslyckat försök: ingen Britt-Marie fanns där. I själva verket hade hon dragit den lott som det stod öst på, liksom i första experimentet, och där hade hon gömt sig.

Dan trodde att misslyckandet hade sin förklaring i att han var ansträngd, speciellt i handlederna. Dumt nog hade vi upptända av de lyckade två förra försöken forcerat en del och det är det förstas fel att göra. Utan tvekan får man räkna experimenten till kategorin forced choice, dvs. en slumpmetod med flera förutbestämda möjliga gömställen.

En tanke slog mig efter dessa försök: Det blev samma resultat med denna slumpmetod som när en person gömmer sig spontant utan lottning; då brukar det också grovt räknat bli två rätt av tre möjliga. Och slutsatsen efter alla dessa försök måste bli att resultaten blir lika bra med en forced choice-metod som med en metod där objekten gömmas spontant. Som jag nämnt i min tidigare artikel i Sökaren, är det möjligt att, förutom dessa arrangerade försök, även med hjälp av psi-spåret söka reda på försvunna husdjur och föremål, vilket vi faktiskt lyckats med i flera fall.

Ett av allt att döma upprepningsbart paranormalt fenomen - något som parapsykologerna har sökt i decennier - tycks ha upptäckts av Göte Andersson.

Som läsaren sett så handlar psi-spår-metoden både om mental sändning och detektering med slagruta. Själva slagrutefenomenet har varit och är fortfarande kontroversiellt. Skeptikernas motvilja grundas på antagandet att utslagen helt styrs av detektörens tro och förväntan, s.k. ²ideomotoriska² impulser. Teorin kan kanske äga sin riktighet beträffande personer som inte äger den äkta förmågan: det är lätt att få slagrutan eller pekarna att ge utslag genom ofrivilliga handledsrörelser. Jag har ibland träffat personer

med dragning åt new age som sagt sig äga slagrutetalang och andra paranormala förmågor. Det har dock visat sig att det mesta handlat om tro och fantasier och därmed svårt att göra vetenskapliga test på. Tveklöst är det så att också den äkta förmågan har att göra med impulser som får slagrutan att vridas, men då är ursprunget ett helt annat än ideomotoriska impulser. Sannolikt handlar det då om ett inre energisystem i kroppen, troligen polariserat, som påverkar det nervsystem som styr hand-ledernas muskler. Detta energisystem i kroppen kan tänkas aktiveras vid kontakt med t.ex psi-spåret. Att detta är mera än bara fria fantasier från min sida beskrev jag i den tidigare artikeln i nr 3, 2004. Där redogjorde jag för hur jag själv, som tyvärr inte har så stark kännning med klykan, ändå fick rejäla ut-

slag när slagrutemannen Odd Nilsson höll runt mina handleder. Av en ren tillfällighet upptäckte vi att jag endast fick utslag när han höll sin högra näve runt min högra handled och sin vänstra näve runt min vänstra handled. Höll han på motsatt sätt fick jag inget utslag alls. Detta skulle kunna tyda på att det i kroppen förmodade energisystemet är polariserat. Fenomenet var helt oväntat, så ingen tro eller förväntan kunde förklara det som hände. Fenomenet gick att upprepa med andra försökspersoner som inte fick veta om det märkliga fenomenet i förväg. Jag skall inte fördjupa mig i detta här, eftersom jag redogjort för denna erfarenhet tidigare.

En naturlig fråga i sammanhanget kan ställas: Måste man alltid använda slagruta för att registrera psi-spåret? Det har faktiskt hänt, när jag gjort tester, att någon person har känt i kroppen när han/hon kommit in i spåret, exempelvis som ett 2^{sug^2} i trakten av solarplexus. Någon har också känt som $2^{\text{stickningar}^2}$ i handflatan, om armarna sträcks ut när personen går igenom psi-spåret. På senare tid har jag träffat en person, Johan S., som av allt att döma äger denna speciella känslighet. Jag har bara gjort ett fåtal försök med Johan, men de som gjorts, har fungerat. Sålunda har föremål gömts som jag själv får sända på och sedan har Johan gått runt mig med utsträckta händer. När han kommer in i spåret, har han den speciella förnimmelsen och kan sedan lokalisera spårets kurs, varefter föremålet hittas. Någon lottningsmetod har vi ännu inte hunnit med utan föremålen har gömts spontant. Det är ännu för tidigt att säga om denna känslighet är lika upprepbar som slagrutefenomenet. Om fenomenet är genuint, som jag tror, så visar det att organismen påverkas av den speciella energi som psi-spåret består av. Tanken ligger då nära till hands att det kan vara möjligt att använda något slags instrument med en känslig person som mellanhand, t. ex. en mätare som kan registrera det elektriska hudmotståndet när denne är i kontakt med spåret.

När det gäller psi-spåret, så är jag personligen av den uppfattningen att fenomenet kan ligga till grund för de primära parapsykologiska tilldragelserna, främst telepati och klärvoajans. Det kan mycket väl vara så att tankespåret är den energetiska faktorn som förklarar hur dessa fenomen går till. Att psi-spåret verkligen skulle kunna vara den energetiska faktorn bakom telepati nämner jag i min bok om psi-spåret, där jag på sidan 86 redogör för försök som indikerar att det bildas spår mellan

två personer som tänker på samma sak. Framtida forskning kanske kan ge svaret. Det är på sin plats att närma sig området med en stor portion ödmjukhet, för jag tror att tillvaron och naturen har mera hemligheter i beredskap åt oss än vi kan ana. ■

Artikeln är tidigare publicerad i Sökaren nr 6, 2005. I detta nummer finns också en artikel med anledning av att Göte fick Sökarens kloppris 2005.

Spännande utflykt med psi-spårs experiment

Vi arrangerar en workshop om hur man kan undersöka det så kallade PSI-spåret, som upptäcktes för ungefär 15 år sedan av Göte Andersson. Den första vetenskapliga undersökningen av detta märkliga fenomen utfördes några år senare av Nils-Olov Jacobsson och Jens A Tellefsen från SPF och som utförligt rapporterades i tidningen JSPR år 1994.

En lämplig plats för workshopen är Hagaparken, norr om stan. Vi planerar att träffas vid P-platsen vid den norra infarten, som ligger ca 75 m från E4:an. Härifrån vandrar vi ned i parken till något trevligt ställe att arbeta på. Det finns busshållplats ute vid stora vägen, där bussarna 70 (Frösundavik) och 515 (Sundbyberg) ska stanna. Båda dessa utgår i från Odenplan. Buss 70 har 1/2 timmes trafik och 515:an går ungefär varje kvart. För exakta tider kolla gärna busstidtabellerna! Tag gärna med en liten matsäck för en fikastund vid lämpligt tillfälle!

Dag och tid: 23 september kl 10. Ju tidigare vi är där ju mindre nyfikna åskådare får vi dras med! Reservdatum vid olämpligt väder är 7 oktober.

Deltagaravgift: 50 riksdaler, som kan betalas på plats! För detta får deltagarna en bunt med upptäckta artiklar om detta fenomen. Men, jag vill gärna veta på förhand vem som ska komma och som vill ha materialet. Mejla mig (jate@kth.se) alt ring på min telefon (08-748 80 60) och tala om detta!

Vi kommer att arbeta med slagrutetekniken, som har visat sig vara väldigt praktisk i detta sammanhang! Hur man tillverkar olika versioner av sådana manicker, framgår av illustrationerna. SPF tillhandahåller ett begränsat antal på plats. Annars har bokhandlaren Vattumannen billiga vinkelpinnar till försäljning. Träna gärna lite innan lördan!

Vi som ska leda det hela, är: Jens A Tellefsen och Louise Ramsby och **önskar er alla hjärtligt välkomna den 23/9 kl 10!**

Mycket lyckad internationell konferens i parapsykologi i Stockholm

GÖRAN BRUSEWITZ

Den 4-6 augusti arrangerades en internationell konferens i Stockholm, i samarbete med den internationella sammanslutningen Parapsychological Association, PA. Konferensen ordnas varje år, vartannat år i USA och vartannat år i Europa. Det var den 49-e konferensen i ordningen och ägde rum på Hasselbacken i Stockholm under några mycket varma augustidagar. Den föregicks av en för-konferens den 3 augusti som det svenska sällskapet SPF ordnade på Brygghuset i Stockholm, i samverkan med John Björkhems Minnesfond.

På för-konferensen deltog flera ledande parapsykologer vilket blev en möjlighet för ca 80 personer att få del av denna forskning från de mest kunniga. Några av forskarna framträdde för första gången för en svensk publik. Moderator var dr Adrian Parker, som i sin introduktion på temat **Making psi conscious** (gör psi medvetet) gav en plattform för övriga presentationer genom att ge en kort överblick för hur de olika tekniker som utvecklats i parapsykologi, har en gemensam funktion: att göra omedvetna processer medvetna eller att expandera normal medvetenhet att inkorporera material från andra nivåer. Detta tema passar väl med utvecklingen i dag i modern psykologi, som nu har fokus på det kognitiva och emotionellt omedvetna, såväl som det vi vet från spontana erfarenheter.

Jessica Utts inledde under rubrik **From Psychic Claims to science: testing ESP with Statistics**, med ett grundläggande tema att många av de saker vi tror vi "vet" som samhälle är resultat av statistiska studier. Hon jämförde bl a resultat från telepati med ganzfeldtekniken med studier för hur aspirin är för att förhindra hjärtattacker. Två frågor utgör startpunkt. A) Vad vet du verkligen att det är sant och hur vet du det? B) Vad är vi alla ense om är sant, och varför är vi ense om att det är sant?

Jessica Utts

Därefter följde dr Daryl Bem, välkänd socialpsykolog och numera också parapsykolog och berättade om de experiment han gjort, **presentimentstudier**, och data från sina egna experiment med prekognition (**precognitive habituation**), som nu täcker flera variationer på samma tema och antyder att något som ser ut som prekognition faktiskt förekommer hos människan, att människan kan känna av och reagera på händelser strax innan de inträffat, mätt med EDA, det elektriska hudmotståndet.

Daryl Bem

Drömtelepatiforskaren Stanley Krippner fortsatte efter en kaffepaus med att berätta om de experiment han gjort att se om man kan **uppfånga bilder telepatiskt i drömmar**, bilder som någon "sant" samtidigt i ett annat rum, forskning han berättat om vid flera tillfällen förut för oss. Den nye professorn i Lund, Etzel Cardena uppehöll sig sedan i sitt anförande vid fem olika områden: 1. Vad är **hypnos** och mesmerism, och varför kan de ha **samband med psi-fenomen**?, 2. Den historiska länken mellan mesmerism, hypnos och psi-fenomen, 3. Aktuell experimentell forskning om hypnos och psi och dess begränsningar, 4. Psi-fenomen man anser finns inom hypnosterapi, och 5. Ett långsiktigt, temadrivet forskningsprogram om hyp-

nos och psi. Rex Stanford berörde i sitt inlägg hur fenomen och upplevelser kan tolkas mot bakgrund av i vilken kultur de förekommer och vad laboratorieforskning kan lära av folklore och rapporter om spontana fall.

Dean Radin, ordförande i PA, avrundade med att redogöra för **olika förklaringar för psi-fenomenen**, inklusive skeptiska, psykologiska, fysiska och även mystiska synsätt. Sedan diskuterade han hur dessa förklaringar nu börjar samordnas och förenas till mer uttömmande och kompletta modeller som bättre har plats för de ontologiska skillnaderna mellan klassisk fysik och moderna (kvant-) fysiska synsätt på verkligheten. Han hade som mål att visa att även om man inte har någon helt tillfredsställande modell klar ännu, så finns det indikationer på att rationella, vetenskapliga valida teorier för psi finns "vid horisonten".

Han berörde bl a "nonlocality", "ihopkoppade system" (entangled minds, namnet på hans senaste bok), "quantum teleportation" mm, begrepp som är välkända i dagens kvantfysik. Mot slutet spekulerade han i att fenomenen på kvantnivån också skulle vara tänkbara och möjliga på högre nivåer, på makronivå, såsom våra hjärnor, våra kroppar och även våra tankar. Dessa för parapsykologin så viktiga och intressanta steg är än så länge bara spekulationer, det ska man ha klart för sig. Men är man det, ska det vara tillåtet att få spekulera. Jag undrar om skeptikerna accepterar dylika djärva spekulationer? De har tidigare visat en oförmåga att skilja på detta och bl a brännmärkt SPFs vice ordförande Jens Tellefsen. Han brännmärktes och blev utsedd till årets förvillare för att han vågade intressera sig för kontroversiella fenomen. Han var klart medveten om att det var kontroversiella fenomen och djärva spekulationer. Ändå brännmärktes han utan att man förtydligade på vilken grund.

Eftersom detta med "entangled minds" börjar bli populärt hos många forskare, även Rupert Sheldrake är inne på dessa idéer liksom bl Russel Targ, hoppas vi kunna återkomma med en kritisk granskning av det bl a Radin påstår. Om ledande parapsykologer sätter sin förhoppning i att fenomen på kvantnivå också ska kunna finnas på makronivå så bör de granskas, en viktig uppgift för SPF.

Dean Radin

På den internationella PA-konferensen var programmet uppdelat i sessioner på olika tema. Första förmiddagen ägnades bl a åt temat **DMILS & Dis-tant intention**, försök att använda EDA, det elektriska hudmotståndet som detektor för telepati eller psykokinesi, dvs. påverka en annan persons hudmotstånd (DMILS, se bl a vårt temanummer om Avståndshealing, Aktuell Parapsykologi nr 22) eller att någon, en mottagare ska reagera med avvikelse i hudmotståndet om en annan person, sändaren, tittar på en emotionell bild. En studie av det senare slaget bidrog jag med i ett kort inlägg på 10 minuter, en sk research brief, den undersökning jag gjorde inom ramen att bli magister i psykologi i våras på Psykologiska Institutionen vid Stockholms Universitet. Annars var normala inlägg 20 minuter långa och med utrymme på tio minuter för frågor och diskussion. Sessionen innan denna berörde **Psi and the Brain**, då bl a Dean Radin redogjorde för Presentiment in the brain.

Efter lunchpaus kom sessionen **Exploring anomalous experiences**, då bl a Etzel Cardena hade temat Anomalous experiences during hypnosis och ett annat inlägg berörde frågan om ut-ur-kroppen-"upplevare" har bättre "visual imagery skills" än andra. Eftermiddagen avslutades med en minnestund kring John Beloff, filosofen av rang och parapsykologen vid Edinburghs Universitet som dog i våras och var den som hade avgörande inflytande till att lärostolen i parapsykologi, arvet efter Koestler, hamnade i Edinburgh, en avgörande insats i modern parapsykologi. Inlägg här hade bl a Deborah Delanoy, Richard Broughton och Adrian Parker, som alla tre doktorerade under hans ledning. Krippner avslutade detta pass med ett uppiggande inlägg om The Randi Dinner, en händelse vi redovisar på sid 17 i detta nyhetsbrev. Dagen avslutades med båt till stadshuset som tog emot med mottagning, buffe, och sightseeing, mycket uppskattat.

Lördagen innehöll sessionen **Teorier om psi**: Psi som en utvidgning av normala, psykologiska processer, och Nya metoder i psi-forskningen, där bl a svensken Björn Sjöden höll ett anförande, som Alejandro Parra från Argentina egentligen skulle ha hållit. Eftersom Björn besökte Parra i våras fick han förfrågan att framföra detta, som gällde psychomanteum.

Efter lunch vidtog **Aktuell forskning i ESP**,

Etzel Cardena

då Jan Dalkvist informerade om sin och Joakim Westerlunds forskning och analys av telepatidata, och Adrian Parker redogjorde för sin hittillsvarande forskning med tvillingar i ganzfeld-försök. Dagen avslutades med en minnesstund kring T X Barber.

Sista dagen började med två sessioner på temat **RNG, Consciousness and PK research**, en om **Field effects**, och en om **Psychokinesis research** (RNG= slumptalsgenerator, forskningen berör alltså mikro-Pk). Efter lunch kom lite mer ovanliga teman, **Mediumship, Possession and Survival**, och bl a frågan *Are psychics perceived to be more accurate and persuasive than non-psychics?* Efter en kaffe & tepaus berördes ett relativt kontroversiellt tema av en panel, temat **The Importance of survival research** (vars inledning finns på sid 14 i detta nyhetsbrev). Peter Mulacz redogjorde för *Basic issues of the "survival" question*, den nye professorn i Lund Etzel Cardena bidrog med *Anomalous identity Experiences: Mediumship, Spirit Possession and Dissociative Identity Disorder*, Professor Erlendur Haraldsson med *Apparitions and Cases of the reincarnation Type*, Suitbert Ertel om *A tentative reinterpretation of memories of a previous life* (bl a om biologiska "minnen" av tidigare liv i form av födelsedefekter och födelsemärken). Söndagen avslutades med temat **Parapsychology in 21st century** (hade de "lånat" namnet från vår för-konferens?), där några ledande forskare skissade på hur utvecklingen borde fortsätta. Bl a kom Adrian Parker med invändningen att man håller på att lämna parapsykologin genom att i stället tala om "anomalous experiences" på flera universitet i England. Risken är att Bob Morris' resterande bidrag till parapsykologin kommer att vara att vid brittiska universitet ha etablerat ett nytt begrepp, "anomalous psychology" (att söka förklaringar på udda upplevelser och ovanlig tro) som antyder och fokuserar på att människor är dumma nog att tro på dessa fenomen och som därmed ger psykologin den slutgiltiga anledningen att strunta i den egentliga parapsykologin.

Presskonferens

Anm. Timmarna före för-konferensen ordnades en presskonferens, dit flera specialtidningar kom, men också TT och Reuter. TT:s text låg till grund för några rader i GT och för en längre notis på Expressens nätupplaga. Tyvärr uppfattade varken DN, SvD eller Aftonbladet det unika i arrangemanget. Parapsykologi är inte bara sensation utan även sak-

lig, vetenskaplig forskning. Ska ni helt missa att redogöra för ett unikt det tåget?

Under för-konferensen intervjuades jag och prof. Cardena av SVT:s Rapport, ett inslag som sändes på morgonen dagen efter. Jag var också med i direktsändning per telefon i Radio Stockholm strax innan PA-konferensen började.

Föredragen från för-konferensen 3/8 2006

DVD 1: föredrag/inlägg av Göran Brusewitz, Adrian Parker, Jessica Utts och Daryl Bem.

DVD 2: föredrag/inlägg av Stanley Krippner, Etzel Cardena, Rex Stanford, Dean Radin och avslutningen av Adrian Parker.

Dvd-erna kostar 150 kr/styck. Porto tillkommer: 30 kr. Sätt in pengarna på SPF's pg 35 17 57-0

Göran Brusewitz är ordförande i SPF, Sällskapet för Parapsykologisk Forskning och var värd för båda konferenserna.

Apropå de många beröringarna med kvantfysik, vi fick detta meddelande via epost:

Ny websida om "kvant-rörelse"

A new Quantum Motion research website (<http://www.quantummotion.org/>) has been established since 8 August, 2006. You may visit it to learn more. Thank you!

Best wishes, *Gao Shan*

Jens Tellefsen kompletterar:

Inom den konventionella kvantfysiken har det länge pågått en het diskussion om var gränssnittet bör/ska ligga mellan det kvantfysiska och den klassiska domänen! Det finns många skolor här! En skola säger att gränsen ligger väldigt nära mikronivån! Andra skolor säger att gränsen ligger väldigt nära makronivån! I det senare fallet pratar vi om stora grupper med molekyler, allt stora mängder med fotoner i fiberoptiska nätverk! Det finns mycket att säga om detta, så man har all rätt att spekulera! Det gör man i kvantfysiken idag.

Dean Radin kompletterar i epost efter konferensen med att referenser för idéer med quantum entanglement finns att få via sökning på begreppet "quantum entanglement" i *Nature*, *Science*, and *Physical Review*.

Förkonferensen den 3 augusti 2006: En utomståendes reflektioner

JESPER JERKERT, ordförande i Vetenskap och Folkbildning

Jag hade inte möjlighet att besöka den stora PA-konferensen i Stockholm 4-6 augusti, men jag lyssnade på förkonferensen den 3 augusti. Dess stora behållning var att i verkligheten få bevittna några kända parapsykologer. Deltagare var Adrian Parker, Jessica Utts, Daryl Bem, Stanley Krippner, Etzel Cardeña, Rex Stanford och Dean Radin.

Jag blev överraskad över att så många av dem berättade paranormala anekdoter. Ett statistiskt angreppssätt har ju i flera decennier dominerat parapsykologin, men dess ledande företrädare fäster tydligen stor vikt vid enskilda berättelser. I det avseendet skiljer de sig säkert inte från folk i allmänhet. Men jag hade väntat mig att de skulle skilja sig.

Ur pedagogisk synvinkel var Radins och Utts' framträdanden bäst. De talade samlat och tydligt, och använde trevliga bilder. Deras budskap lämnade dock en del att önska. Därför vill jag säga några ord om dem.

Dean Radin, nuvarande ordförande i PA, gav ett rakt igenom oseriöst intryck genom att ägna sin tid åt vilda spekulationer kring kvantfysik och öst-erländsk mystik. Jag tror att hans prat skrämmer bort betydligt fler fysiker än det lockar. Även om man inte kan utesluta att kvantfysik kan ha något med psi att göra (om psi finns), så återstår det att visa. Radin ser sig själv som företrädare för forskningsfronten, men jag tror att risken är överhängande att han snarare tillhör bakvattnet.

Jag ska nöja mig med att ge ett enda exempel på Radins argumentation (som dock är ett logiskt misstag snarare än en vild spekulation): Han kontrasterade klassisk fysik med kvantfysik och post-kvantfysik (där det senare är framtidens fysik, hittills endast förstådd av Radin och andra av samma intellektuella kaliber). Han sade därvid att lokalitet och kausalitet varit viktiga hörnstenar i klassisk fysik, men att de övergivits i kvantfysiken. Han tog sedan för givet att de skulle vara frånvarande även i post-kvantfysiken. Det kan man naturligtvis inte förutsätta utan vidare.

Jessica Utts' budskap är sedan många år att psi är väl statistiskt belagt. I vimlet efter konferensen frågade jag henne om det fanns något som skulle kunna få henne att inte tro på psi. Hon svarade koncist: "Förklaring av data." På sätt och vis är det ett rimligt svar. Utts har sammanställt ett antal parapsykologiska studier och dragit slutsatsen att deras sammantagna resultat inte kan förklaras av slumpen. Hon frågar då skeptikerna: Om detta *inte* är psi, vad är det?

Problemet för psi-vännerna är att man kan vända på frågan: Om detta *är* psi, vad *är* det? Jag kan gå med på att det finns parapsykologiska resultat som inte beror på slumpen. Men det betyder inte att de beror på psi, om vi därmed menar något paranormalt. Om parapsykologer ska övertyga utomstående om att psi finns, måste de enligt min mening objektivt påvisa några egenskaper hos psi, egenskaper som bara är förenliga med att psi finns. Det sägs t.ex. ofta att psi är undflyende och att enskilda personers psi-förmågor förr eller senare sjunker till slumpnivå (av Martin Johnson i *Nationalencyklopedin* karakteriserat som parapsykologins "stabilaste fynd"), men det är ju exakt vad som kan förväntas om psi *inte* finns.

Jessica Utts sade en annan anmärkningsvärd sak. Milton & Wiseman publicerade 1999 en metaanalys som kastade avsevärt tvivel över ganzfeldstudiernas upprepbarhet. Metaanalysen citerades flitigt, särskilt av skeptiker. Nu sade Utts att analysen innehöll metodfel, och att hon och Dean Radin skulle skriva en artikel om detta. Det låter ytterst intressant, och om kritiken är giltig är det förstås viktigt att den finns i tryck. Jag undrar bara varför Utts och Radin inte har någon brådska att publicera kritiken. Nå, vi får väl vänta och se.

Vänta och se. Det kan gälla som evigt visdomsord inom parapsykologin. ■

Gäller lokalitet och kausalitet i post quantum physics?

Inlägg från Jan Dalkvist:

Enligt boken "Quantum reality beyond the new physics" av Nick Herbert måste icke-lokaliteten gälla för varje framtida teori och är alltså inte specifikt beroende av den nuvarande kvantmekanikens giltighet, eftersom Bells teorem inte är beroende av kvantmekaniken utan bara står i överensstämmelse med denna.

Tillägg: Enligt Nick Herbert kan det inte finnas några dolda antaganden i beviset för Bells teorem (däremot finns det naturligtvis explicita antaganden (t.ex. antagandet om ljushastigheten.))

Kommentar från Brian Josephson,

nobelpristagare i fysik, nu verksam i Cambridge: I tend to agree with you, but people tend to resist this. My feeling I guess is that in subquantum physics the velocity of light is not a limiting factor so one can get the appearance of non-locality. But then I'm not sure if space there is really what we now assume it is either — and here even regular quantum physicists might agree. In fact, our beliefs about space may be artifacts of our visual experience.

Han tillägger: There might be hidden assumptions in the proof of Bell's Theorem. Incidentally, you might get some useful ideas from Henry Stapp.

Inlägg från Adrian Parker:

Om JJs invändning/kritik: "Problemet för psi-vännerna är att man kan vända på frågan: Om detta är psi, vad är det?"

AP: Är det rimligt att förvänta sig ett svar efter 2 månaders forskning? Efter 100 års psykologisk forskning vet vi inte vad intelligens är.

JJ: "Om parapsykologer ska övertyga utomstående om att psi finns, måste de enligt min mening objektivt påvisa några egenskaper hos psi, egenskaper som bara är förenliga med att psi finns."

AP: Varför då inte lägga de få befintliga resurserna på att upptäcka ev. relationer till andra psykologiska processer och fenomen som bör fin-

nas om psi finns? Vad är det som tyder på att det är en enda oupptäckt felkälla? Det kan vara många olika felkällor i olika experiment fast inget tyder på detta enligt rapporteringen och det är därför svårt att gå vidare.

Kommentar från Dean Radin:

The argument is quite simple. Quantum concepts like nonlocality and entanglement are now demonstrable facts that do not depend on quantum (or any) theory. Any post-quantum theory will have to take those facts into account. This means the likelihood that naïve classical concepts like locality and causality will be resurrected by a post-quantum theory is exceedingly small, because the assumptions of classical mechanics cannot account for such facts.

The only viable alternative (so far that I'm aware of) to explanations based on nonlocality in spacetime require some form of retrocausation (e.g., Cramer's interpretation of quantum theory). So one has to select which radical alternative of reality one is more comfortable with: Either our classical understanding of spacetime is wrong, or the classical understanding of causation is wrong, or perhaps both are wrong!

In any case, a more expansive post-quantum world will probably look very different from both the classical and the quantum worlds, and so based on the evolution of physical models, I think it is perfectly logical to speculate that the post-quantum world will continue that trend.

Kommentar från Jessica Utts:

The reason I am in no hurry to publish this is that I know it won't make any difference to the skeptics. In my experience, they are basing their conclusions on belief rather than data anyway, and are only interested in data that supports their beliefs. For those who are interested in data, the paper by Daryl Bem, John Palmer and Richard Broughton provides a much more balanced presentation than the Milton and Wiseman article, and a much more important reanalysis than mine will be. Yet I don't see the skeptics ►

mentioning that article at all. It can be found here: http://dbem.ws/Updating_Ganzfeld.pdf

The flaw that I have found is common in other areas that use statistics as well, and I plan to publish it in a statistics journal, with the Milton and Wiseman article as just one example. I am still doing some research but will probably write the article this fall sometime. The method they used introduced a bias in favor of the null hypothesis, and the bias was included for every study, making it a large additive effect. A second mistake they made is that they weighted each study equally, instead of weighting each session equally. Thus, a study with 4 sessions was weighted just as much as one with 100 sessions. That is not an appropriate method to use in a meta-analysis.

Slutkommentarer från Göran Brusewitz:

Det verkar klart från Jan Dalkvists källa att en av principerna i dagens kvantfysik, icke-lokalitet, även måste gälla varje framtida teori. I övrigt är det svårt, menar Janne D att bedöma: eftersom kvantfysiken inte är helt sammanhängande kommer den nog inte att överleva i sin helhet. Kommentarererna från Brian Josephson är, kanske inte helt oväntat mer svårbedömda, men antyder att rymd och rum i subquantum-fysiken inte är som man ser det idag. Vår tro eller uppfattning om rummet kan vara en artefakt eller fel i vår visuella upplevelse. Och om rum kommer att ha en annan innebörd än idag, är det oklart hur begreppet lokalitet ska tolkas. Även Dean Radin argumenterar för att principerna övergivits också i framtida fysik. Så helt ologisk är inte Radin, som JJ menar. Han är lite väl snabb att dra slutsatser av det han hör (i detta fall ett anförande på 20 minuter – är det rimligt att förvänta sig att då gå igenom skäl för varje enskilt påstående?), något han ofta anklagar parapsykologer för. Nu gör han själv samma misstag. JJ har sannolikt inte sådana kunskaper i kvantfysik, eller följer debatten särskilt ingående, att han så här lättvindigt ska avfärda Radins spekulationer som vilda och att Radin är ”rakt igenom oseriös”. Han borde uttrycka sig klart mer försiktigt. Jag hoppas påståenden om svagheter i resonemang är mer genomtänkta framöver, men välkomnar även i fortsättningen självklart dialog med VoF. Kanske kommentarererna denna gång var lite väl snabbt ner-skrivna, han antyder det, så jag ser fram emot mer genomtänkta åsikter och reflektioner. En annan reflektion är att JJ kanske trots allt accepterar att man spekulerar, men att det är de idéer Radin spe-

kulerar kring, nämligen psi och en framtida världsbild som tillåter psi, som stör JJ?

Ang. Jessica Utts kan vi konstatera att hon är starkt färgad av tidigare erfarenheter av skeptiker. Hon misstror dom, vilket många psi-företrädare gör, och något vi måste vara väldigt tydliga om. JJ borde ta sig en titt på den rapport Utts hänvisar till, och ska också uppmärksamma de felaktigheter som Wiseman och Milton sägs ha gjort sig skyldiga till.

Avslutningsorden i form av de lite sarkastiska visdomsorden ”vänta och se” vill vi gärna slippa, hellre då hjälp med forskningsinsatser. ■

ABSTRACT från
PA-konferensen:

Importance of survival research

Where do we come from — where do we go to? Questions like this one, or on the origin of the universe, or the evolution issue, or the meaning of all, have traditionally been addressed by religion and philosophy. Nowadays it is science that is asked such questions by society (of which the scientific community is a sub-set). Science owes society an answer and should meet such challenges and not leave the field either to the traditional religious or philosophical belief systems nor to pseudoscience; at least science should make clear whether or not a scientific answer on any such question is possible at all. In particular the issue of what happens to man after death — a question linked historically to psychical research and parapsychology from their very beginnings — is such question we should neither ridicule nor try to escape from, even if there are no definite answers. Thus, besides describing the problems in detail, the methodologies applied, and the achieved results of ”survival” research, the difficulties in tackling this issue should be explained, and un- or pseudoscientific approaches (many of the purporting to be scientific breakthroughs) should be exposed and refuted.

Sheldrake och hans kritiker: Känslan av att vara iakttagen

DARYL BEM, Cornell University Ithaca New York, ger här en recension av Sheldrakes artiklar och modellförklaring samt kritikernas synpunkter. Journal of Scientific Exploration, Vol 20, No 2.

BEARBETNING: EDGAR MÜLLER

Rupert Sheldrake är biolog, en av de få med en sådan bakgrund inom parapsykologin, som under de senaste 20 åren ägnat sig åt parapsykologisk forskning och skrivit flera böcker i detta och närliggande ämnen. 2003 gav han ut en bok med titeln *The Sense of Being Stared At*, där han redovisar bevis från sina forskningsresultat att människor kan känna när någon tittar på dem.

Detta fenomen, som inte kan förklaras utifrån kända fysiska, fysiologiska eller psykologiska principer, samt den teoretiska förklaringsmodell som han också framlägger kommer att behandlas i ett temanummer av *Journal of Scientific Research*. Specialnumret består av två artiklar skrivna av Sheldrake, 14 olika kommentarer till artiklarna, samt Sheldrakes svar på kommentarerna.

Den första av Sheldrakes artiklar ger bl a en historisk bakgrund till fenomenet. Han konstaterar att fenomenet, känslan av att vara iakttagen, initierades men samtidigt blockerades under decennier av två amerikanska psykologer, nämligen Titchener och Coover. Båda hävdade att fenomenet inte existerade och att det var fråga om en illusion. Titcheners rapport i frågan blev mycket populär bland alla kritiker och återopades ofta, trots att Titchener varken redovisade sina experiment eller andra data i rapporten.

Sheldrake själv har experimenterat sedan 1986 och under tiden har han ständigt förbättrat sina experiment för att eliminera sensoriskt läckage. Fram till 1999 har han samlat nästan 14 000

olika försök i vilka deltagarna i 55% av fallen lyckades med att känna att de blev iakttagna av någon annan. Med tanke på att slumpmässiga svar skulle ge 50% är det fråga om ett påtagligt bra resultat, i synnerhet när han redovisat ett p-värde av $p < 10^{-10}$. *Se not 1.*

Två avgörande frågor kan ställas:

A Utgör de redovisade resultaten verkligen bevis på att fenomenet existerar?

B Om de gör det, kan Sheldrakes teoretiska modell erbjuda en trovärdig förklaring?

Även om de mest skeptiska kritikerna inte håller med om det, måste det ändå konstateras att svaret på den första frågan kan vara ja! Fenomenet förefaller vara genuint.

Huvudsakligen används två olika protokoll för att testa fenomenet, varav det ena utesluter varje rimlig möjlighet av att försökspersonerna skulle ha någon form av kontakt med varandra, dvs visuell, akustisk eller annan. Denna metod som kan kallas för video/EDA baseras på att sändaren (den som tittar) och mottagaren (den som kan känna sig iakttagen) befinner sig i separata rum, samt att sändaren tittar på mottagaren via på en videokamera och monitorskärm samt att mottagaren inte behöver svara på frågor om han/hon känner sig iakttagen utan det är EDA förändringar som används för detektering. *Se not 2.* En metaanalys av 15 sådana studier visar statistiskt signifikanta bevis för fenomenet samt en jämn fördelning av effektstorlek (Schmidt et al. 2004, Schlitz&Braud 1997).

Det andra protokollet som Sheldrake gärna använder är enklare, här sitter sändaren bakom mottagaren som rapporterar muntligt varje gång han/hon känner sig iakttagen. Dean Radin har genomfört en metaanalys av 60 sådana experiment och resultatet stödde fenomenets verklighet.

En separat metaanalys av 10 studier, som var bäst genomförda med tanke på att utesluta kontakt, dvs sensoriskt läckage mellan sändare och motta-

gare, gav också en jämn effektstorlek med en sannolikhet av $p = 5 \times 10^{-17}$.

Många av de kritiska kommentarerna fokuserar på den teoretiska modell som Sheldrake föreslår för att förklara hur fenomenet uppstår. I denna modell framför Sheldrake att det finns ett morfogenetiskt fält som utgår ifrån hjärnan och kan kommunicera, interagera med andra hjärnor. *Se not 3.*

Eftersom ett sådant morfogenetiskt fält enligt Sheldrake saknar en tidsdimension kan det även förklara andra parapsykologiska fenomen, exempelvis prekognition. Att känna sig iakttagen är därför endast ett av de parapsykologiska fenomen som skulle kunna tillskrivas fältet. Som konsekvens av denna modell menar han att synen inte bara har den välkända fysiologiska funktionen, att ta emot ljussignaler, omvandla dem till nervsignaler som hjärnan utifrån lagrade erfarenheter kan tolka. Dessutom skulle synen också kunna sända ut signaler som uppfattas av andra. *Se not 4.*

Sheldrakes modell av ett morfogenetiskt fält som förklaring till fenomenet att känna sig iakttagen skapar en hel del problemställningar och kan inte utan vidare accepteras. Vid video/EDA försöken saknas ju den direkta synkontakten, vilket också kunde förklaras så att fenomenet kanske i själva verket inte alls uppstår som en konsekvens av titandet utan baseras på andra telepatiska principer.

En intressant utökning av experimentbasen skulle kunna vara att låta sändaren titta på en bild av mottagare. Braud kritiserar modellen utifrån kunskapsteoretiska aspekter genom att skriva ” Vad är det för nytta med en modell av morfogenetiskt fält, när ett sådant fält inte kan mätas och operationaliseras och den enda indikation på dess existens skulle vara att mäta den effekt som fältet förmodas åstadkomma. Utgör fältet en verklig förklaring eller är det endast ett nytt uttryck för någonting som ännu inte har kunnat förklaras?”

För att återkomma till de två frågor som nämndes i början kan det sammanfattningsvis sägas att fenomenet att känna sig iakttagen förefaller vara väl konstaterat. Däremot är modellen av ett morfogenetiskt fält som förklaring inte tillnärmelsevis lika klar. ■

Kommentarer och noter:

1 Ett p-värde av denna storlek indikerar ju en ytterst låg sannolikhet att resultatet skulle bero på slumpen. Vid parapsykologiska experiment erhålls många gånger p-värden som är mycket högre, exempelvis 0,05 - 0,0001. Å andra sidan är det vanligt att just metanalyser resulterar i sådana extremt låga värden. Det är synd att Bem inte angav några siffror om effektstoleken.

I sådana sammanhang är det önskvärt att visa både p-värdet ock effektstorleken.

2 EDA = Electro Dermal Activity, dvs förändringar i hudens elektriska ledningsförmåga. Denna förändring styrs bland annat av kroppens omedvetna funktioner och används även inom psykologin samt vid lögnedektortest. Sådana experiment är detaljerat beskrivna bl a i Nyhetsbrev 26, Januari 2005.

3 Uttrycket morfogenetiskt fält förefaller vara konstruerat av Sheldrake för att skapa något unikt för fenomenet. Första delen morfo- kommer från det grekiska ordet morphe och betyder form. Morfologi är inom medicinen läran om organismens yttre form och inre struktur samt utveckling. Med suffixet -fält menar han förmodligen någon form av ”strålning” snarare än ett statistiskt fält.

4 Det verkar vara en form av cirkelresonemang och jag håller helt och hållet med Bems synpunkter. Om nu det morfogenetiska fältet möjliggör olika parapsykologiska fenomen, bl a att känna sig iakttagen, är det inte alls säkert att synen är källan till fenomenen. Jag vet inte om det har gjorts försök med blinda, det skulle vara värdefullt att ta reda på hur de reagerar vid liknande försök, till och med att testa separat de som är födda blinda och sådana som förlorade synen som vuxna. Vi ”ser” med hjärnan inte med ögonen. Om en kvinna är född blind och har lärt sig att känna igen allt i sin omgivning tack vare alla andra sinnen plötsligt återfår synen, vet hon inte vad hon ser. Håller vi fram en apelsin är det totalt obegripligt för henne, ända tills hon kan lukta på och eller känna på den. Först då lagras kombinationen, lukt, form, färg, namn i minnesbanken.

Edgar Müller

Serie i Svenska Dagbladet om medvetandet

SvD har nu i augusti, på Idag-sidan haft en serie om medvetandet. Det är journalisten Agneta Lagercrantz som ligger bakom denna serie.

Den 14 augusti var rubriken *Nobelpris tog bort tabustämpeln*. Nobelpris tog bort tabustämpeln. Före 1990 var det tabu inom naturvetenskapen att tala om medvetandet. Först genom nobelpristagare som Gerald Edelman (immunologi) och Francis Crick (DNA-spiralen) blev medvetandet Samma dag presenterades forskaren Hans Liljenström, som vi hade på föredrag för kanske 7-8 år sedan. Rubrik: *Medvetandets gåta göckar ännu forskarna*. Hans Liljenström är professor i biofysik vid Statens Lantbruksuniversitet. Han studerar medvetandet genom att mäta luktsinnets hjärnaktiviteter och göra datormodeller av resultaten.

Två dagar senare, 16/8 var det rubrik *Hon fann läkningen inombords*. Anna Bornstein är författare och journalist, qigong-instruktör och grundare av skolprojektet Drömmen om det goda. Medvetandet kommer före våra tankar, minnen och känslor, anser hon, och kan inte studeras ...

Den 15 augusti gällde det *Han har vikt livet åt att blicka in i sig själv*. Hemma i sin lägenhet mediterar Soenam Jamyangling, två timmar varje dag. "Bara genom meditation kan du ana vad medvetandet är och hur det fungerar. Visst, man kan få intellektuell förståelse också, men den har ...

Den 17 augusti: "*En ny världsbild behövs*". Paavo Pylkkänen undervisar i teoretisk filosofi vid Högskolan i Skövde. "Själv kan jag inte reducera medvetandet ens till kvantfysik", säger han. "En ny världsbild behövs" Medvetandet har vissa egenskaper ...

Den 21 augusti, *Gud kan vara i hans bilder*. Den amerikanske forskaren Andrew Newberg tar bilder av hjärnans neurologiska funktioner. Ett av hans forskningsprojekt studerar hur hjärnfunktionen är kopplad till mystiska och religiösa upplevelser. Än har han

7. "Medvetandet är en ocean med oanat djup" 22 augusti 2006.

Doft av sommaräng eller nyslaget hö? Biofysikern Hans Liljenström vid Statens Lantbruksuniversitet undersöker information som omedvetet når vår hjärna genom luktsinnet. "Medvetandet är en ocean med oanat djup"

Du hittar inslagen på Internet: Genom att på <http://www.svd.se>, göra en sökning på * Sökord="medvetandet", * Del av tidningen="Idag" (Idag sidan), och * Tid="Senaste månad

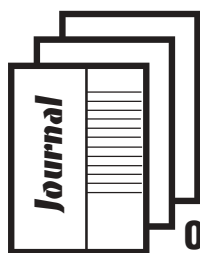
THE RANDI DINNER

Stanley Krippner
Ph.D. Saybrook Graduate School, USA

ABSTRACT

In 1982, when I was president of the PA, James Randi appeared on a panel of magicians that the program chair had arranged for the annual convention. The PA Council had just passed a resolution that put the Association on record that its members were advised to consult magicians when dealing with presumptive macro-PK phenomena.

During the convention, held in Montclair, New Jersey, Randi invited John Beloff and me to dinner at his nearby home. During dinner, we discussed the PA resolution, and John described a young "metal bender" he and his team were investigating in Scotland. Randi agreed to develop a device in which a thin metal rod could be placed. However, if the device were opened or tampered with, a chemical would change color and reveal the deceit. Later, John gave the device to the young man, who claimed that he could only bend metal in the privacy of his home. When the device was returned, the metal was bent, the sealing wax was intact, but the chemical had changed color. John concluded that the wax had been melted, the metal had been bent by ordinary means, and the device had been resealed with the same wax. When Randi heard about this, he proclaimed that his "Project Beta" had been successful. Unlike "Project Alpha," in which Randi's confederates infiltrated a parapsychological laboratory as research participants, "Project Beta" simply required that Randi's advice be requested by a prominent parapsychologist. John Beloff was as prominent as they come.

UR TIDSKRIFTER

OM PARAPSYKOLOGI PÅ TOWARD A SCIENCE OF CONSCIOUSNESS

Om Sheldrake och hans vidare experiment

Detta nr av *Paranormal Review* (juli 2006) inleds med Attempted generation of UFO Phenomena: a pilot experiment, av Peter A. McCue, Mary Rose Barrington återkommer med sin spalt med utdrag ur arkiven: Arcive nr 59: Collective Hallucinations - chapter XV of the report on the consensus of hallucinations by professor Sidgwick's committee, extracted from pages 303-331 of procSPR, 1894. Sedan följer Chris Robinson med Psi experiments and how to make sure they fail. Han kommenterar bl a en artikel av Wiseman, West och Stemman, en av Blackmore och en undersökning 2004 av Wiseman och Hyman av det ryska mediet Natasha Demkina, ett reportage för Discovery Channel. Alan Murdie fortsätter om A precognitive dream of a flood disaster: A "quasi hit" regarding the 2004 boxing day tsunami disaster, Michael Thalbourne om Expansionism and conservatism in parapsychology, Nicola Holt fortsätter om Psi at Tucson - abstracts, och det gäller konferensen 2006 om Toward a science of consciousness mellan 4 och 8 april, med fyra framföranden om psi och consciousness, Charles Tart om the future of dualism, Anatoly Goldstein om Models of non-local consciousness, Dean Radin om Engtangled minds, och Richard Shoup om the Turing test and psi. Sammanfattningarna finns också på nätet, <http://consciousness.arizona.edu/abstracts.htm>.

Sammanfattningarna finns också i ett nr av JCS. Bernard Carr rapporterar slutligen om Awards från Perrott-Warrick, något flertalet psi-intresserade gärna följer, eftersom stöd därifrån är huvudkällan för psi-forskning i England. Den nya PW Scholar är Dr Rupert Sheldrake, som är extra intressant eftersom han inte har den vanliga anknytningen till något universitet. Han ska utföra ett antal studier, ta ESP ur laboratoriet, använda statistiska metoder för ett stort antal deltagare i verkliga situationer (t ex telefon och textmeddelanden, automatiserade on-line test, känslan av att vara iakttagen, påverka djur etc.). Den andra forskaren är Dr Paul Stevens vid Edinburgh.

Sheldrake och "the sense of being stared at" analyseras och kritiseras

I detta nr av JSE, *Journal of Scientific Exploration* (sommaren 2006) finns en artikel om Experiment effects in laboratory tests of esp and

pk using a common protocol, av Chris Roe, Davey och Paul Stevens. Rapporten beskriver den fjärde studien i en serie av fyra som utforskar förhållandet mellan ESP och PK genom att testa båda och använda ett protokoll som kontrollera förväntanseffekter och experimentella artefakter.

Bland böcker som anmäls finns flera intressanta: två böcker som berör frågan hur/varför man kommer ihåg (eller tror) att de blivit bortförda av UFO. Därefter följer en dokumentation av ett BIAL-symposium, Proceedings of the 5th Bial Foundation symposium: Behind and beyond the brain, där flera inlägg är värda att noteras (bl a inlägg av Wackermann, Kosslyn, Olaf Blanke, Pim van Lommel, ett möte om relationen brain and mind.

Vidare anmäls JCS-numret om Sheldrake: Sheldrake and his critics: The sense of being stared at (mycket värdefull läsning om den parapsykolog som många idag fäster stora förhoppningar till och vi hade på besök här för något år sedan). Recensenten Daryl Bem anger att boken ställer två viktiga frågor: Visar bevisen att "anomalous staring detection" äger rum, och, i så fall är Sheldrakes begreppsmodell med morfogenetiska fält, en vettig, plausibel förklaring för den? Daryl Bem menar att fenomenet med anomalous staring detection tycks vara väletablerat, men förklaringen eller mekanismen är det inte.

Anmäls görs slutligen Is there an afterlife?, av David Fontana.

Journal of Parapsychology nr 1, våren 2005

I detta nr av *JP* återges 2004 års Presidential address av Nancy Zingrone, Complicating the conversation: rhetoric, substance, and controversy in parapsychology. Därefter följer sammanfattningar av inlägg till PA-konferensen i augusti 2004 i Wien.

James Carpenter (en av tre kandidater till ordförandeskapet i PA hösten 2006, de andra är Roger Nelson

och Adrian Parker) skriver om First sight: part two, elaboration of a model of psi and the mind, Chris Roe och Nicola Holt fortsätter om A further consideration of the sender as a pk agent in ganzfeld esp studies, Lumsden-Cook, Edwards och Thwala fortsätter om An exploratory study into traditional zulu healing and REG effects, Gemma Cooper och M Thalbourne om McClenon's ritual healing theory: an explanatory study, Braithwaite om using digital magnetometry to quantify anomalous magnetic fields associated with spontaneous strange experiences: The magnetic anomaly detection system.

Bland böcker: Daryl Bem anmäler The afterlife experiments: breakthrough scientific evidence of life after death, av Gary Schwartz med William L. Simon, Michaelen Maher om From Shaman to scientist: Essays on humanity's search for spirits, redigerad av James Houran, Athena Drewes anmäler Life before life: a scientific investigation of children's memories of previous lives av Jim Tucker, Carlos Alvarado anmäler A world in a grain of sand: the clairvoyance of Stefan Ossowiecki, av Mary Rose Barrington, Ian Stevenson och Zofia Weaver. Sally Ann Drucker anmäler A glossary of terms used in parapsychology, av Michael Thalbourne, och slutligen Frank Dilley anmäler Immortal remains: The evidence of life after death, av Stephen Braude, som vi ju hade på besök här för något år sedan.

Journal of the Society for Psychical Research, juli 2006

Lumsden-Cook, Thwala och Edwards börjar med The effects of traditional zulu healing upon a random event generator, Carlos Alvarado fortsätter om Human radiations concepts of force in mesmerism, spiritualism and psychical research, en artikel med olika begrepp för någon märklig "kraft". Murray, Fox och Wilde skriver om The relationship between belief in the paranormal and performance on a visual imagery task: do out-of-body experiments have better visual imagery skills than non-experients?, Peter Lamont och Michael Murphy om The origins of the first psychic and other misrepresentations. Bland böcker märks en om Swedenborg, Swedenborg's secret, av Lars Bergquist.

Sir Roger Penrose medverkar i möte om Roads to Reality, Matter, Mind and symbol

Medföljande reklam informerar om kommande SPR-konferens i Liverpool 1-3 september (se också www.spr.ac.uk).

The Scientific & Medical Network har möte 18/11 i London med öppen dialog om Roads to reality, Matter, Mind and symbol, med bl a Sir Roger Penrose, Prof Bernard Carr och prof. Basil Hiley, med chair Prof Chris Clarke. Info: info@scimednet.org, www.scimednet.org

Om kvantfysik och medvetandet

I nummer 1, 2005 av *Subtle Energies* skriver E A Rauscher skriver om Quantum Mechanics & The role of consciousness in the physical world, Peter Russell skriver Keynote address om The mystery of consciousness, Maurie D. Pressman, M D skriver Presidential address, The Mirror/Mind: From personality to spirit & back again, och slutligen William Tiller, Ph D kompletterar med Keynote address om Some science adventures with real magic.

Doktorsavhandlingar om subtil energi tillgängliga på nätet!

I förordet i *Subtle energies* nr 2, 2005 skriver Bob Nunley i guest editorial om drömmen att komma åt utökade sammanfattningar från doktorsavhandlingar. I artikeln redovisas också 24 avhandlingar från åren 2001 - 2006 som berör subtila energier (från University of Michigan). En översikt som redaktören funnit ytterst värdefull och användbar. De ingår också i en för-konferens för 2006 års årliga konferens som ISS-SEEM ordnar. Webbadresser som anges i artikeln är www.lib.umi.com/dissertations/, www.jir.com, www.hugs-edu.org, på den sistnämnda har alla avhandlingar publicerats i sin helhet, För mer info, kontakta redaktören Nunley@ku.edu.

Sedan följer sammanfattningar, abstract av dessa 24 avhandlingar, ett stort jobb av de inblandade. Flera av avhandlingarna har direkt intresse för energifält-, healing- och GDV-intresserade (Gas discharge visualization technique, en utveckling av kirliantekniken om jag förstått det rätt).

Bok av Susan Blackmore

I nr 6, juni 2006 av JCS (*Journal of Consciousness Studies*) finns en bok av intresse: Susan Blackmore, Conversations on consciousness, som säkert är givande att läsa, eller denna recension av Shannon Valor.

Forts från sid 3 **Ordförande har ordet**

tresserade upp ögonen för oss – vi får förfrågningar titt som tätt, så det skulle vara bra om någon kunde ta över denna syssla. Meddela i så fall under tecknad. Louise sköter det med nyhetsbrevet nu i september, men det är det sista. Vem tar över?

Louise behöver också slippa att skicka info till tidningarna, främst DN och på Stan, deras veckobilaga. Så även denna uppgift ser vi gärna att någon tar över, fr o m oktober. Underlag till båda uppgifterna får ni av mig/GB.

Vill du hjälpa till att kunna genomföra enklare experiment?

Vi upprepar efterlysningen från i maj eftersom vi fått många nya medlemmar från konferenserna. Det är många som under åren aviserat intresse att delta i **några praktiska experiment**. Under våren fick några av oss inspiration att diskutera detta, och vill nu gå vidare. Om utflykten med psi-spåret är första steget så vill vi redan nu nämna att vi har flera idéer av detta slag, kanske något enklare experiment med t ex healing på frön? **Dock kan det behövas fler** som samordnar och hjälper till. Du som vill, meddela Edgar Müller, tel 661 22 05, epost edgar.muller@telia.com.

Biblioteket är också värt några rader. Vi har fortfarande ingen ansvarig för vår samling av böcker och tidskrifter. Det är just nu bara enstaka insatser som förekommer där. Vill du vara med i detta spännande jobb, tillsammans med de som nu gör punktinsatser, meddela mig eller Edgar Müller.

Till er som blivit medlemmar i samband med konferenserna

Vi hoppas att ni kommer att uppskatta vår verksamhet, dvs. föredrag och de nyhetsbrev vi skickar ut till medlemmarna, och att det motsvarar det ni är intresserade av. Har ni några frågor eller funderingar är ni välkomna med dem till under tecknad (goran.brusewitz@parapsykologi.se, 08-466 98 58).

En idé som väcktes när vi träffade representanter från norska (Jon Mannsåker) resp. danska sällskapet (Ulla Böwadt) var en nordisk tidskrift för parapsykologi. Det fanns intresse, men vi konstaterade också att frågan återstår att diskutera i resp. styrelse, och några administrativa/ekonomiska frågor ska diskuteras och lösas.

Lokalen vi använder i höst

hyr vi av Kunskapsnätet på S:t Göransgatan 66, T-Fridhemsplan, uppgång korsningen S:t Eriksgatan/Flemminggatan. Gå ett kvarter mot Fridhemsplan, förbi bl a McDonald, sväng vänster in på S:t Göransgatan. Där på nr 66 har Kunskapsnätet lokaler en trappa upp. Det är en modern lokal för undervisning. Vi har möjlighet att ordna kaffe mm. Eftersom ytterdörren har portkod kommer vi att införa varje gång få en särskild portkod som står på ett papper på insidan av ytterdörren. Slå in den koden så kommer ni in. Sedan är det en trappa upp. Pappret tas ned ca kvart över sju. På pappret står också mobilnummer ni kan ringa till oss som är där inne. Oftast gäller mitt nr, 0708-10 35 32.

Vi kan också informera om en något annorlunda konferens:

The seventh Ecumenical Conference on Christian Parapsychology, Jointly sponsored by the Churches' Fellowship for Psychical and Spiritual Studies and the Alister Hardy Society and Religious Experience Research Centre.

Den äger rum på St Luke's Campus, University of Exeter, 10-12 September 2006. Bland medverkande finns: **Bernard Carr (Parapsychology as a bridge between science and religion)** (Carr är Professor of Mathematics and Astronomy at Queen Mary, University of London, and recently completed a four-year stint as President of the Society for Psychical Research), och **Paul Badham (Experience as evidence in religion and parapsychology)**.

Tack för gåvor!

L B-g, Göteborg, 110 kr

R och N Kj-m, Sollentuna, 10 kr

B F-g, Mexico, 275 kr

C E-m, Stockholm, 100 kr

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Postgiro: 35 17 57-0

Medlemsavgift: 225:-, för pensionärer och studerande 190:-

Ordförande: Göran Brusewitz, Diligensväg 98, 131 48 Nacka

Tfn och fax hem: 08-466 98 58 Mobil: 0708-10 35 32

Vice ordförande: Jens Tellefsen

Kassör: Louise Ramsby

Sekreterare: Edgar Müller

Redaktör för Nyhetsbrevet: Göran Brusewitz

Layout: Merit Müller

Hemsida: www.parapsykologi.se

Ansvarig för hemsidan: Jonas Liljegren